

3. Любчак Л.В. Формування комунікативної компетентності майбутнього педагога у процесі вивчення курсу «основи педагогічної майстерності» / Л.В. Любчак // Витоки педагогічної майстерності. Збірник наукових праць. Полтава, 2011. С. 159–165.

4. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія професійної комунікації: навч. посіб. / Л. Е. Орбан-Лембрик. Чернівці: Книги XXI, 2010. 528 с.

5. Полуніна О.В. Психологічна компетентність викладача вищого педагогічного навчального закладу як чинник успішності управління процесом учіння студентів: автореф. дис... канд. психол. наук: 19.00.07 – педагогічна та вікова психологія / О.В. Полуніна; Інститут психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. К., 2010. 16 с.

6. Смирнов С. Д. Педагогическая деятельность и педагогическое общение / С. Д. Смирнов // Вестник Московского университета. Серия 14. Психология 2011. № 3. С. 5–18.

Липовець Юлія Олександрівна,
заступник начальника слідчого відділення
Херсонського відділу поліції Головного
управління Національної поліції
в Херсонській області

ПРАВОВА АКСІОЛОГІЯ Й АКСІОСФЕРА

Паралельно з ускладненням правового життя і диференціації професій в сфері права і правозастосування відбувалося і поглиблене дослідження, з аксіологічних позицій, права як явища, так і окремих правових цінностей. Сьогодні дослідження цінностей, і правових у тому числі, відбувається в мейстрімі сучасного розвитку суспільствознавства і гуманітаристики, особливістю якого є визнання того, що аксіологічна проблематика не може належати одній науці (вона є предметом зацікавлення усіх наук, які розглядають специфіку людини та її діяльності): «жодна із наук не може сьогодні претендувати на виняткову, особливу роль у дослідженні цієї проблематики. Цінність – це феномен, який вимагає інтердисциплінарного підходу; у вивченні проблеми цінності повинні використовуватися дані суспільствознавства в цілому. При цьому аксіологія, яка виникла в межах філософського знання, повинна, на наш погляд, взяти на себе функцію «інтегратора» соціогуманітарного знання, узагальнюючи дані антропології, культурології та інших наук, які звертаються до проблематики цінності» [1, с. 221].

В. Нерсисянц окремо виділяє юридичну аксіологію, предметною сферою та основною проблематикою якої є розуміння і трактування права як цінності й відповідні ціннісні судження та оцінки про правове значення фактично цього закону (позитивного права) і держави. Для мислителя однопорядковими є юридична аксіологія, філософія права і

юридична наука загалом у частині включення у свій предмет права та держави як правового явища. Тому юридична аксіологія передбачає розмежування права і закону і «як така вона можлива і має сенс лише на основі, в межах і в руслі юридичного праворозуміння в тій чи іншій версії» [2, с. 28].

Хоча в сучасній вітчизняній періодиці має місце і позиція, прихильники якої не розрізняють і не виділяють якісних особливостей аксіології загалом та аксіології права зокрема: «аксіологія (наука про цінності) входить до числа основних розділів філософії права, адже роль цінностей у людському житті є неоціненою, вони виступають сенсом людського буття. У першу чергу, цінності – це результат багатовікового соціального досвіду, досягнення суспільства, світоглядних принципів, уявлень та розуміння людини, що є еталоном, ідеалом, належним» [3].

Досить поширеним сьогодні є термін «аксіосфера права». Цей термін є похідним від «аксіосфера», який вперше з'явився в контексті філософських досліджень і впродовж досить невеликого проміжку часу породив значну кількість похідних словотворів: аксіосфера особистості, аксіосфера культури тощо, з поміж інших з'явився і став активно використовуватися термін «аксіосфера права».

Завдяки бурхливому розвитку наукових ідей щодо аксіосфери, сьогодні маємо справу із її трактуванням як обов'язкової соціальної аксіоструктури, яка є контекстом трансформацій та сприйняття суб'єктами різних типів ціннісних ієрархій і домінант, утворення ціннісно-змістовних засад права, легітимация та культурно-моральне виправдання права.

Список використаних джерел:

1. Лукьянов В. Г. Изучение проблемы ценностей в современной философии. *Методология гуманитарного знания в перспективе XXI века* : материалы междунар. науч. конф. к 80-летию профессора Моисея Самойловича Кагана, (18 мая 2001 г. Санкт-Петербург). СПб., 2001. С. 221–224.
2. Нерсесянц В. С. Философия права : учебник для вузов. М. : Норма – Инфра-М, 1998. 652 с.
3. Соломчак Х. Б. Соціальні та правові цінності як детермінанти позитивної правової відповідальності. *Наше право*. 2014. № 1. С. 27–34. URL: http://www.irbis-nbuv.gov.ua/.../cgiirbis_64.exe?.